N°. 203. 1863.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 28 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 27sten Augustus* 1863.

Bij Zijner Majesteits besluiten van den 24sten Augustus, n°. 69 en 70, zijn benoemd:

tot plaatsvervangend kantonregter te Holwerd, *H. G. Cannegieter*, med. doct. te Hallum; en

tot regter in de arrondissements-regtbank te Groningen, mr. *W. J. Feith*, thans regter in de arrondissements-regtbank te Winschoten.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten dezer, n°. 96, is de luitenant ter zee der 2de klasse *J. L.* baron *van Isselmuden*, thans in Oost-Indie, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol uit de zeedienst ontslagen, met den laatsten der maand, waarin dat besluit ter zijner kennis zal worden gebragt.

Bij besluit van den 24sten Augustus, n°. 93, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, ingevolge de bepalingen der besluiten van den 12den November 1857, n°. 56, en van den 10den Mei 1860, n°. 80, den officier van gezondheid der 2de klasse *M. R. Gantz*, op den voet en de wijze bij die besluiten vastgesteld, tijdelijk te detacheren bij de landmagt in West-Indie.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten Augustus, n°. 90, zijn, met ingang van 1 September 1863, benoemd tot ambtenaren der 2de klasse van de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indie, de heeren: *H. Visser*, *J. P. G. Kruyt* en *G. H. Blanken*, allen candidaat in de godgeleerdheid; en de heer *J. W. M. van der Palm*, gewezen kweekelingen aan de Koninklijke Akademie te Delft.

MINISTERIE VAN OORLOG.

BERIGT VOOR WAGENMAKERS.

De Minister van Oorlog brengt ter kennis van gegadigden, dat er voor eenige Wagenmakers gelegenheid bestaat, om voor de dienst in Oost-Indie te worden aangenomen.

De personen, die daartoe genegen zijn, zullen zich als werklieden voor de werkcompagnie te Soerabaija voor den tijd van zes jaren aan de militaire dienst moeten verbinden.

Zij zullen een handgeld genieten naar gelang van hunne geschiktheid, van f 200 tot f 400, hetwelk hun zal worden uitbetaald zoodra zij voor gemelde dienst bij het Koloniaal Werfdepôt te Harderwijk zullen zijn aangenomen.

Zij zullen moeten zijn bekwaam in hun ambacht, van een gezond ligchaamsgestel, ongehuwd, niet ouder dan 30 jaren en van een doorgaans goed gedrag.

In kleeding, rang, soldij (in Indie f 152-10 duiten 's jaars), vivres enz. zullen zij gelijkstaan met de kanonniers der 1ste klasse bij het leger in Indie, en daarenboven zullen zij voor de dagen, waarop zij werken, een daggeld genieten van 80 duiten (120 duiten zijn gelijk aan één gulden).

De gegadigden zullen zich behooren aan te melden bij den Luitenant-Kolonel, directeur der artillerie-stapel- en constructie-magazijnen te Delft, ten einde aldaar aan eene proef, waaruit hunne bekwaamheid kunne blijken, te worden onderworpen.

Alvorens tot het afleggen van die proef te worden toegelaten, zullen zij moeten overleggen eene acte van geboorte, een bewijs van goed gedrag en een certificaat dat zij aan de nationale militie hebben voldaan; minderjarig zijnde, zullen zij bovendien eene toestemming van ouders of voogden tot het aangaan der voorgenomen verbindtenis moeten overleggen.

Gedurende den proeftijd te Delft zal voor iederen dag werkens f 1 worden genoten.

Zij die goedgekeurd worden, zullen bij het Koloniaal Werfdepôt in dienst genomen en tot hunne komst in Indie volkomen op denzelfden voet bezoldigd worden als gewone derwaarts bestemde kanonniers van de 1ste klasse.

Bij het verstrijken van het engagement, en zich niet op nieuw verbindende, zullen zij voor hunnen terugkeer naar Nederland dezelfde zorg ondervinden als de militairen van het Indische leger van hunnen rang.

's Hage, den 19den Augustus 1863.

J. W. BLANKEN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

Volgens een officieel berigt uit Warschau is den 23sten dezer tusschen Wir en Roznchow, in het gouvernement Radom, eene bende van 2500 opstandelingen na een hardnekkig gevecht geheel geslagen. Daarbij zijn ruim 150 opstandelingen gesneuveld, 250 zwaar gewond en 31 gevangen genomen. Onder de laatste waren boeren, die den vorigen dag door de opstandelingen met geweld medegesleept waren; deze zijn terstond in vrijheid gesteld. Overal langs hunnen weg hadden die opstandelingen de dorpsbewoners gewelddadig en gruwelijk behandeld.

— Berigten uit Taganrog van 26 Julij jl. melden dat de hoop op eenen overvloedigen graanoogst in die landstreken zich gelukkig had verwezenlijkt. Onder begunstiging van droog weder was het inoogsten afgeloopen; er was veel en goede tarwe, garst en haver gewonnen. Van lijnzaad, hetwelk later wordt ingeoogst, werd insgelijks eene goede opbrengst verwacht. De jongste berigten uit Saratow, Voronega en Balaschoff, in welke oorden de graanteelt op groote schaal wordt gedreven, gaven mede vooruitzigt op eenen ruimen oogst. De graanprijzen waren dan ook te Taganrog dalend.

FRANKRIJK.

Het begint opzien te baren, dat er nog geen stellig berigt is van de ontvangst der drie nota's betreffende Polen te St. Petersburg. De *Indépendance Belge* van gisteren twijfelde zelfs, of de overhandiging derzelve toen nog wel had plaats gehad. Een bij dat blad ontvangen schrijven uit Parys van eergisteren zegt: »Gisteren werd hier door twee van de ministeriele dagbladen berigt dat de nota's van Frankrijk, Engeland en Oostenrijk betreffende Polen in de vorige week waren overhandigd. In strijd daarmede wordt mij heden verzekerd dat de vorst Gortschakoff, door de vertegenwoordigers der drie mogendheden van de aankomst dier stukken verwittigd zijnde, hen nog niet in de gelegenheid heeft gesteld om ze hem mede te deelen. Daarbij werd gevoegd dat men hier begon die vertraging euvel op te nemen, hoewel de afwezigheid van Keizer Alexander als reden voor dezelve opgegeven wordt; zelfs zou onze gezant gelast zijn om zijne ontevredenheid daarover te doen blijken en minstens verlof tot eene kortstondige afwezigheid te nemen, indien de gevraagde audientie hem door den vorst Gortschakoff niet eerstdaags wierd verleend.

»Voor de waarheid der laatstgemelde bijzonderheid kan ik niet ten volle instaan; evenwel schijnt deze lezing mij aannemelijker, dan het berigt der twee boven bedoelde dagbladen, volgens welke de nota's reeds eenige dagen geleden zouden overhandigd zijn.

»Intusschen blijft men hier algemeen in de verwachting dat de vorst Gortschakoff de drie nota's enkel zal beantwoorden met eene verklaring dat hij ze heeft ontvangen."

Dezelfde berigtgever meldt verder:

»De zaken der Vereenigde Staten trekken hier thans in bijzondere mate de aandacht tot zich. Dat het Washingtonsche kabinet bij ons gouvernement heeft geprotesteerd tegen de invoering van den monarchalen regeringsvorm in Mexico, schijnt thans zeker te zijn. Zelfs wordt hier eenig gewigt gehecht aan het gerucht dat er stappen zijn gedaan tot het sluiten van een of- en defensief verbond tusschen de Vereenigde Staten en Rusland."

ITALIE.

Het gerucht van de aanstaande aftreding van den kardinaal Antonelli als hoofd van het Pauselijke bewind schijnt dit maal niet geheel ongegrond te zijn. De Romeinsche correspondent van het katholijke *Journal de Bruxelles* zegt in een schrijven van den 19den dezer, dat ingespannen werkzaamheid en verdrietelijkheden (bepaaldelijk de veroordeeling van zijnen vertrouweling Fausti als eenen verborgen handlanger der revolutionaire en Italiaansche partij) de gezondheid van den kardinaal hebben geschokt, dat hij zigtbaar behoefte aan rust en afzondering heeft, en dat de Heilige Vader uit dien hoofde verklaard heeft zijn ontslag te zullen aannemen, indien de kardinaal meende het te moeten aanbieden. Zijne aftreding zou volgens dat schrijven welligt niet geheel vrijwillig zijn, en misschien met de aftreding van den minister van binnenlandsche zaken, mgr. Pila, en van den minister van oorlog, mgr. de Mérode, gepaard gaan, doch in geen geval eene wijziging der Pauselijke staatkunde medebrengen.

Hetzelfde schrijven zegt: »Het geregtelijk onderzoek tegen Fausti wordt voortgezet, en brengt zelfs personen van rang, die boven alle blaam verheven schenen, in verdenking van medepligtigheid met de revolutionairen.

»De verkiezing van den aartshertog Maximiliaan tot Keizer van Mexico is hier met genoegen vernomen. Hij heeft hier doen vragen of de nieuwe regering van Mexico door den Paus zou worden erkend, en daarop een hoogst geruststellend antwoord ontvangen."

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Sedert eenigen tijd worden in Zweden, op voorbeeld van Engeland, gewapende corpsen van vrijwilligers gevormd om des noods met de staande krijgsmagt zamen te werken. Dit is met goedkeuring van het gouvernement en met deszelfs zijdelingsche medewerking aangevangen; maar de vrijwilligers voorzien zich zelve van wapenen en uniform, en oefenen zich onderling in het schijfschieten en in de militaire bewegingen.

De jongste berigten uit Stockholm melden dat die krijgshaftige be-

weging, wel verre van te verflaauwen, met de kalme volharding, die het volk kenmerkt, voortduurt, en zich van de steden uitbreidt tot het platte land. » Het is — zegt het *Aftonbladet*, een voornaam dagblad van Stockholm — als of er vrijwilligerscorpsen uit de aarde opschieten. De wapenoefeningen worden door de vrijwilligers met onverdroten ijver voortgezet; zelfs ziet men hier en daar onderscheiden corpsen zich vereenigen om gezamenlijk groote manoeuvres uit te voeren onder het bevel van geoefende officieren."

Volgens hetzelfde blad is het departement van oorlog aanhoudend, maar zonder ophef werkzaam, doch bepaalt zijne werkzaamheid zich voor alsnog tot het aanvullen en verbeteren van het krijgsmaterieel, ten einde alles gereed te hebben om de legermagt zonder tijdverlies op de been te brengen, in geval de noodzakelijkheid daartoe ontstaan mogt.

Verder zegt het *Aftonbladet:* » De bezoeken, welke onze Koning en die van Denemarken elkander dezer dagen op de beide oevers van den Sond hebben gebragt, zijn eene gebeurtenis van politiek gewigt. Uit vele verschijnselen blijkt onwedersprekelijk, dat ons gouvernement en het Deensche kabinet thans in volkomene verstandhouding zijn, en dat er een defensief verbond tusschen de drie Scandinavische rijken bestaat. Tot dat bondgenootschap heeft Duitschland aanleiding gegeven door met dwangmaatregelen in de Holsteinsche aangelegenheid te dreigen.

» Dit wil niet zeggen dat Zweden en Noorwegen de wapenen zullen opvatten om in de Holsteinsche aangelegenheid tusschen beide te komen en om Denemarken in het volle bezit van Holstein te handhaven. Die zaak gaat ons niet aan; maar het netelige punt is haar verband met de aangelegenheid van Sleeswijk; zoodra de Duitsche Bond zijn regt te buiten gaat en eenigen stap tot inlijving van Sleeswijk, een Scandinavisch land, doet, zullen Zweden en Noorwegen zich met alle magt daartegen verzetten; dit wordt hun door den pligt tot zelfbehoud voorgeschreven.

» Indien Duitschland de Holsteinsche aangelegenheid als voorwendsel gebruikte om Denemarken den oorlog aan te doen met het doel om zich de uitmuntende zeehavens van Sleeswijk toe te eigenen, dan zou de Scandinavische natie als één man oprijzen om die poging te verijdelen; en hierbij zou zij op den bijval van gansch Europa kunnen staat maken."

VEREENIGDE STATEN.

Een bij den officielen Franschen *Moniteur* ontvangen schrijven uit New York van 12 Augustus zegt: » Er zijn tegenstrijdige geruchten omtrent de militaire plannen der Noordelijken en der Zuidelijken in omloop. Zeker is het, hoe onwaarschijnlijk het ook in Europa klinke, dat gebrek aan manschappen de moeijelijkheid is waardoor de beide partijen thans belemmerd worden. De conscriptie of verpligte krijgsdienst is aan weêrszijden een onmisbaar hulpmiddel tot voortzetting des oorlogs geworden. Het Washingtonsche kabinet is dan ook, ondanks plaatselijke tegenkanting die hier en daar een hoogst ernstig voorkomen aanneemt, bezig de conscriptie zonder verschooning door te zetten.

» In het Zuiden heeft de president Davis de bevolking, zoo te zeggen, in massa te wapen geroepen. Welke werking die maatregel daar te lande heeft gehad, is hier niet bekend; doch het is te denken dat, niettegenstaande zekere moeijelijkheden van vrij wat beduidenis, het gevoel van vaderlandsliefde, hetwelk er door de jongste tegenspoeden nog meer is aangeprikkeld, de bevolking van het Zuiden bereidvaardig maakt om dat nieuwe offer te brengen. Door sommige dagbladen van Richmond wordt zelfs verzekerd, dat eene menigte recruten naar het legerkamp van den generaal Lee stroomt, dat hij enkel werkeloos blijft om tijd tot derzelver inlijving en zamensmelting met zijne oude soldaten te hebben, en dat hij terstond daarna weder aanvallend zal te werk gaan.

» Hoe dat zij, de tegenwoordige staat der zaken laat zich beknopt aldus beschrijven: aan weêrszijden worden aanstalten tot nieuwe krijgsbedrijven gemaakt."

Volgens eene ruwe berekening der Londensche *Times* zijn er in den Amerikaanschen burgerkrijg, die nog maar twee jaren heeft geduurd, reeds 750,000 menschen, namelijk 500,000 van de Noordelijke en 250,000 van de Zuidelijke krijgsmagt, gesneuveld of op andere wijze buiten gevecht gesteld. Er is, meent dat blad, in de geschiedenis der beschaafde volken geen oorlog te vinden, die zoo veel menschen in zoo korten tijd heeft verslonden.

Te New York is, volgens de uit die stad ontvangen berigten van den 12den, door eenen van de hoogste regterlijke ambtenaren eene opgave opgemaakt, die strekken moet om te bewijzen dat bij den omslag van het te leveren aantal recruten naar evenredigheid te veel is gevorderd van die districten des Staats, wier bevolking zich bij de jongste verkiezingen meerendeels aan de zijde der demokratische of oppositie-partij had geschaard, en te weinig van de andere districten, wier bevolking meerendeels naar den wensch van den President Lincoln had gestemd. Dat is, naar de bewering van dien regterlijken ambtenaar, geene onopzettelijke misvatting, maar een toeleg der partijzucht om de tegenpartij te kwellen en door verwijdering van vele andersdenkenden zwakker bij de aanstaande verkiezingen te maken. Hij wil deze onregtvaardigheid evenwel niet aan de Washingtonsche bewindslieden geweten hebben, maar aan mindere ambtenaren in den staat New York.

Deze opgave is te New York ter kennis des publieks gekomen door toedoen van den gouverneur van den staat, den heer Seymour, welke op grond der onevenredigheid in den omslag van het contingent reeds vroeger te Washington vruchteloos op uitstel der loting had aangedrongen. De beduchtheid voor nieuw verzet van het New-Yorksche gepeupel tegen de conscriptie is daardoor vergroot. De New-Yorksche *Herald* zegt in zijn nommer van den 12den:

» Indien er oproer en regeringloosheid voortkomen uit den twist tusschen den president Lincoln en den gouverneur van New-York, dan zal ons land strikte verantwoording vorderen van de twee mannen die eene politieke rol spelen van zoo gevaarlijken aard voor den binnenlandschen vrede, ja voor het bestaan zelf der natie."

— Het Washingtonsche gouvernement heeft herhaaldelijk geweigerd te voldoen aan het verlangen van officieren en manschappen van troepen te velde, om in hunne woonplaats hunne stem bij politieke verkiezingen te mogen gaan uitbrengen. Dit heeft stof tot klagten gegeven, te meer dewijl beweerd werd dat militairen van republikeinsche denkwijze soms oogluikend in de gelegenheid werden gesteld om te huis te gaan stemmen. Thans heeft het Washingtonsche bewind bewilligd in een uit Jowa ontvangen verzoek om de stembiljetten van aldaar te huis behoorende militairen door beëedigde commissarissen te velde te mogen ophalen.

ZUID-AFRIKA.

De berigten uit de Kaapkolonie van 21 Julij jl. melden dat hare wetgevende vergadering den gouverneur bij een adres had uitgenoodigd om de volgende zitting van het parlement niet in de Kaapstad, gelijk tot nog toe regel is, maar ter afwisseling in het oostelijk deel der kolonie te doen vergaderen.

In den Oranje-Vrijstaat zal, volgens die berigten, op den 5den November eerstkomende tot het verkiezen van eenen staatspresident of hoofd der uitvoerende magt worden overgegaan, daar de heer Praetorius zijn ontslag uit die betrekking genomen en zich te Potchefstroom, de hoofdstad der Zuid-Afrikaansche Republiek, gevestigd heeft.

De Volksraad of wetgevende magt van den Oranje-Vrijstaat, volgens de constitutie eenen candidaat voor het staatspresidentschap aan de bevolking moetende aanbevelen, heeft den heer J. Brand, advocaat in de Kaapstad en zoon van den voorzitter van het Parlement der Kaapkolonie, tot candidaat gesteld. Verder is in de buitengewone zitting van den Volksraad, gehouden van 17 tot 24 Junij, een adres van 1500 ingezetenen, aandringende op hereeniging van het gemeenebest met de Kaapkolonie, ter zijde gelegd als niet den wensch des volks uitdrukkend. Tevens werd voorgesteld, den heer Allison, die na de vrijwillige aftreding van den heer Praetorius tijdelijk met de waarneming van het staatspresidentschap belast was geworden, daarvan te ontslaan om reden dat hij ter eere van eene *vreemde* mogendheid, namelijk van de Koningin van Engeland, vlaggen had doen uitsteken en het kanon had doen lossen, en daardoor de waardigheid van het gemeenebest had geschonden. De Volksraad heeft dat voorstel niet regtstreeks maar zijdelings aangenomen, door te verklaren dat de betrekking van staatspresident openstond door het definitive ontslag, hetwelk hij zoo even aan den heer Praetorius had verleend.

In de Zuid-Afrikaansche Republiek is de heer van Rensburg tot staatspresident herkozen; doch onregelmatigheden, daarbij zijns inziens voorgevallen, waren voor hem een gemoedelijk bezwaar tegen het aannemen der keuze. Daarom heeft de Volksraad dier republiek, in de zitting die hij in de maand Junij heeft gehouden, eene nieuwe verkiezing tegen 1 October eerstkomende uitgeschreven. Voor die verkiezing heeft de heer Praetorius te Potchefstroom zich candidaat gesteld, onder verklaring dat het zijn streven was en bleef de vereeniging van de twee Hollandsche gemeenebesten, den Oranje-Vrijstaat en de Zuid-Afrikaansche Republiek, tot één gemeenebest te bewerken.

Onder velerlei woelingen van politieken en kerkelijken aard schijnt de stoffelijke welvaart der twee republieken, volgens de jongste berigten, gestadig vooruit te gaan.

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

Berlyn, 26 Augustus. De prins Alfred van Engeland is te Potsdam aangekomen.

Volgens de *Kreuzzeitung* wordt alhier in de diplomatieke kringen gesproken van de op handen zijnde terugroeping van den grootvorst Konstantyn als stedehouder in Polen.

Volgens de *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* is eergisteren een adjudant des Keizers van Rusland met eene buitengewone zending van hier naar Baden vertrokken.

Berlyn, 27 Augustus. Bijzondere brieven uit Warschau melden dat de grootvorst Konstantyn den 25sten Augustus naar St. Petersburg vertrokken is. Zijne gemalin is te Warschau gebleven.

Parys, 26 Junij. Heden wordt de Keizer alhier terugverwacht.

Volgens de *Patrie* zou de Amerikaansche gezant alhier met de laatste mail een protest van zijne regering betrekkelijk de jongste gebeurtenissen in Mexico ontvangen hebben, met last om hetzelve onverwijld aan onzen minister van buitenlandsche zaken mede te deelen. De regering der Unie zou daarin, de bekende leer van Monroe inroepende, verklaren dat zij de vestiging van een keizerrijk in Mexico onder den invloed van Frankrijk moet beschouwen als eene bedreiging van de onafhankelijkheid van Amerika en als eene aanmoediging voor de afvallige Zuidelijke Staten. De *Patrie* voegt er bij, dat deze stap van den President Lincoln in bijzondere brieven uit New York aan de raadgevingen van Engelands en Ruslands gezanten te Washington wordt toegeschreven.

De *France* daarentegen verklaart dat Amerika geen formeel protest ter zake van de gebeurtenissen in Mexico aan onze regering heeft gezonden.

Madrid, 26 Augustus. De heer Barrot, gezant van Frankrijk, vertrekt morgen naar Parys.

Het hof wordt den 1sten September te Madrid terugverwacht.

New York, 15 Augustus (R. A.) De generaal Meade heeft Washington bezocht.

De geconfoedereerden hebben het door bondstroepen bezette spoorwegstation bij Warrentown genomen.

New York, 15 Augustus, des avonds (R. A.) De gemeenteraad van New York heeft eene som van drie millioen dollars toegestaan, ten einde plaatsvervangers te verschaffen aan degenen die in de conscriptie vallen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Verslag van de verwachtingen van den oogst in de provincie Groningen.

De verwachtingen nopens den oogst zijn in het algemeen gunstig te noemen, daar het weder in dezen zomer vrij afwisselend was, zoodat men noch over te langdurigen regen, noch over te langdurige droogte te klagen had en de oogst tot dus ver, met slechts geringe uitzonderingen, bij zeer goed weder plaats gehad heeft.

Algemeene rampen zijn er niet geweest, doch de veldmuizen in het oostelijk deel der provincie, nachtvorsten op de hooge veenen, die deze

[illegible] boekweit zeer benadeeld hebben, en de hier en daar weder begonnen [illegible] onder de aardappelen verminderden de goede verwachtingen, [illegible] men nopens de opbrengst koesterde.

Tarwe is veel met roest bezet geweest, doch dit kwaad is tegen den oogsttijd verminderd. Ook heeft zij hier en daar van brand geleden, maar overigens schijnt de opbrengst hooger te zullen worden, dan men in Junij, toen het gewas zeer schraal stond, meende te kunnen verwachten. De hoeveelheid stroo is echter niet groot. De korrel is goed, maar niet zeer overvloedig, zoodat de opbrengst niet meer dan middelmatig zal zijn. Met volle zekerheid weet men het nog niet, daar het graan nog in hokken op het veld staat te droogen.

Rogge is in Westerwolde op de veen- en zandbouwten slecht, een gering beschot met weinig stroo. Ook elders op het zand is de rogge schraal gebleven, met uitzondering van het Westerkwartier en van de Veenkolonien, waar het stroo wel niet overvloedig, maar de aar goed geladen is en nog een middelmatigen oogst schijnt op te leveren.

Op de meer gemengde gronden is het roggegewas beter, hoewel het ook hier niet onder de beste gewassen behoort. Op de klei is hiermede geene groote oppervlakte bezet, en leed zij hier en daar van de roest.

Gerst. De wintergerst geeft overvloedig stroo, maar dit heeft geleden van roest en was slap, misschien door een te digten stand van het gewas, waardoor veel graan gelegerd is. De meest weelderige akkers toonen dit jaar naar evenredigheid de schraalste aren. De korrel is hierdoor en door eene te snelle rijping smal en ligt, hoewel bij gunstig droog weder ingezameld en hierdoor van goede qualiteit. Het gewigt wisselt af van 49—54 ponden en de opbrengst wordt geschat op 40—45 mudden van het bunder.

Er was dit jaar eene zeer groote uitgestrektheid lands hiermede bezaaid. Zomer- en knobbegerst schijnen wel geslaagd te zijn. De oogst is bijna afgeloopen en de vroegste reeds geheel droog binnen; zelfs zijn er reeds enkele stukken gedorscht, die eene behoorlijke opbrengst en een gewigt van 57 ponden gaven.

Haver beslaat niet zulk eene groote oppervlakte als in het vorig jaar. Zij schijnt zeer wel te zullen gelukken, heeft overvloedig stroo en ook de korrel ontwikkelt zich goed. Met de dikke haver is men reeds druk aan het inoogsten en deze schijnt ongeveer 45 mudden van het bunder, van goede qualiteit, te zullen opleveren. De zwarte is ook bijna rijp, en wordt begroot op eene opbrengst op de lage landen van 40—50, op de betere 60—65 mudden van het bunder.

Boekweit staat op het zand algemeen vrij goed en op dit oogenblik nog in bloei. De veenboekweit, die aanvankelijk veel beloofde, heeft van de nachtvorsten, zoowel in Westerwolde als in de Veenkolonien geleden, zoodat het vooruitzigt hieromtrent aanmerkelijk verminderd is.

Het *winterkoolzaad* is ingeoogst, meestal met goed weder, zoodat de qualiteit goed is. De opbrengst wordt geschat op de mindere gronden op 20—30, op de beste op 30—40 mudden van het bunder; eene opbrengst, die in vele jaren hier niet zoo goed geweest is. Eene opbrengst van 40 mudden had men zelfs op vele zandgronden in de Veenkolonien. De provincie Groningen levert dan ook dit jaar eene overgroote hoeveelheid koolzaad op, zoodat er marktdagen geweest zijn dat er 2000 tot 2500 lasten aan de markt te Groningen aangevoerd waren.

Zomerkoolzaad is goed aan het gewas en belooft veel, als het thans heerschende fraaije weder van eenigen duur mag zijn. Zij staat nog te velde, maar over geene groote uitgestrektheid lands.

Mosterd staat goed te velde, maar is ook niet veel uitgezaaid.

Boonen en *erwten* beloven, de eerste vooral, een goed gewas, hebbende forsch stroo, dat met peulen goed beladen is. Erwten zijn niet veel uitgezaaid, en vele vroege stukken reeds bij goed droog weder binnengebragt.

De *vlastzelt* liet zich aanvankelijk slecht aanzien, maar het betere zomerweder heeft daarin eene gunstige verandering gebragt, zoodat men thans op eene opbrengst van 14 mudden zaad van uitmuntende qualiteit en 150—200 bundels vlas van het bunder, beide zeer hoog in prijs, kan rekenen.

Aardappelen. De thans rijpe aardappelen zijn zeer goed van opbrengst. Onder de latere soorten merkt men hier en daar op de klei weder de de bekende rotziekte op, doch ook op het zand, in de Veenkolonien, vreest men, dat een goed deel van den oogst verloren zal geraakt zijn. De aardappelen zijn echter nog niet gedolven, zoodat de mogelijkheid nog bestaat, dat de opbrengst medevalt, daar alle aardappelen vroeg [illegible] zijn en de ziekte zich later dan in andere jaren vertoond heeft. Bij het invallen der ziekte toch waren reeds vele aardappelen volgroeid en het zetmeel vrij geworden, zoodat men op de klei, waar echter de hoeveelheid aardappelen gering is, de hoop op eene goede opbrengst nog geenszins opgeeft.

Wortelen staan niet best, doch *mangelwortelen*, *koolrapen* en *boerenmoes* goed en beloven veel wintervoeder voor het vee. Op de zwaardere gronden lijden zij thans echter van de droogte.

Knollen, na rogge en zomergerst, zijn onder gunstige omstandigheden [illegible] en komen reeds goed voor den dag.

[illegible] (grove witte kool) belooft eene zeer goede opbrengst.

[illegible]. De roode heeft vroeger van slak en later in het oosten der [illegible] van de muizen te veel geleden om eene goede opbrengst te [illegible]. Ook in het Westerkwartier stond zij veelal hol. Men rekent hier [illegible] meer dan twee sneden te zullen winnen. In het noorden is het beter: 2—3 goede sneden en 4000 Ned. pond hooi van het bunder.

De witte *klaver* geeft eene zeer goede weide voor het vee.

De nieuw gezaaide klavers zijn nog zeer achterlijk.

Graslanden, die vroeg in het jaar schraal waren, zijn veel bijgekomen, zoodat zij eene behoorlijke opbrengst geven, dat ook aan de dit jaar lage prijzen der boter wel te bemerken is.

De hoeveelheid van het gewonnen hooi is niet groot, ongeveer 6000 Ned. pond van het bunder, maar meest van zeer goede hoedanigheid.

Thans lijden de graslanden van de droogte en het drinkwater voor het vee loopt ook ten einde.

Moestuinen hebben algemeen eene goede opbrengst gegeven, doch vooral ook voor deze wordt naar regen verlangd.

Onder de vruchten waren aardbezien, bessen en vooral de frambozen overvloedig; kersen en pruimen middelmatig; maar het meer belangrijke grovere ooft, peren en vooral appelen, zijn algemeen zeer schaarsch.

De gezondheidstoestand van het vee is algemeen goed; doch de ziekte onder de varkens begint zich weder te vertoonen.

WATERHOOGTE IN DE HOOFDRIVIEREN.

Augustus.	Rivieren.	Waarneming-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
27	Boven-Rhijn	*Keulen*,	+ 38.13	+ 2.28	8 ure	0.12	»
26	Waal	*Nijmegen*,	+ 7.90	+ 1.68	8 »	0.14	»
26	Neder-Rhijn	*Arnhem*,	+ 8.02	+ 1.11	8 »	0.08	»
26	Geldersche IJssel	*Westervoort*,	+ 8.43	+ 1.06	8 »	0.10	»
27		*Maastricht*, (brug)	+ 42.31	+ 0.11	8 »	»	»
27	Boven-Maas.....	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.38	»	8 »	»	»
26		*Grave*,	+ 4.77	— 0.08	8 »	0.03	»
26	Nieuwe Maas....	*Brielle* H. W.	+ 0.83	»	12 u. 0 m.	0.13	»
		Brielle L. W.	— 0.37	»	8 u. 30 m.	0.17	»

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaturdag, den 29sten Augustus aanstaande, niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, midden in het *Hollandsch Diep* een vaartuig is gezonken, even beoosten de haven van de *Klundert*, in ongeveer 100 palm bij *laag water*, en dat order is gesteld tot het plaatsen eener *wrakton* bij hetzelve.

's Gravenhage, den 26sten Augustus 1868.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden het navolgende, als:

1°. Lichttorens te Harwich.

Blijkens bekendmaking van het Trinity House te *Londen*, zijn de nieuwe lichttorens te *Dovercourt*, aan den ingang der haven van *Harwich*, bijna voltooid en zullen de lichten daarop omstreeks den 1*sten November dezes jaars* ontstoken worden.

De tegenwoordige lichten te *Harwich* worden alsdan gebluscht.

Nadere bijzonderheden zullen later medegedeeld worden.

2°. Middellandsche Zee.

Licht met schitteringen te Estepona (Zuidkust van Spanje).

Blijkens bekendmaking van het Fransche Ministerie van Marine en Kolonien, zal, den 31*sten Augustus dezes jaars* een *nieuw licht* ontstoken worden op een onlangs gebouwden toren op punt *Doncella*, 5½ kabellengten ten Z. W. van *Estepona*, Zuidkust van *Spanje*, provincie *Malaga*.

Het licht van *Estepona* zal *stilstaand* zijn, met witte schitteringen om de 4 minuten, 18.1 ellen (mètres) boven de zee verheven en met een helderen dampkring op 12 Engelsche mijlen zigtbaar.

De lichttoestel zal *dioptriek* of *lenticulair* zijn, *van de 4de grootte.*

De toren is *rond*, *donker grijs* van kleur, 8.5 ellen (mètres) hoog en staat tegen de wachterswoning, die met de voorzijde naar zee geplaatst is.

De lantaarn is *achthoekig*, de kap geschilderd met *vertikale roode en gele strepen.*

Het geheele gebouw staat 34 ellen (mètres) van den oever der zee en
op 36° 24′ 20″ N. Breedte, en
» 5° 9′ 59″ lengte West van *Greenwich.*

Licht met schitteringen op punt Calaburra (Zuidkust van Spanje).

Blijkens dezelfde bekendmaking zal, mede op den 31*sten Augustus dezes jaars*, een nieuw licht ontstoken worden op een onlangs gebouwden toren op punt *Calaburra*, Zuidkust van *Spanje*, provincie *Malaga*.

Het licht van *Calaburra* zal *stilstaand* zijn, met *witte schitteringen* om de 3 minuten, 34.9 ellen (mètres) boven de zee verheven en met een helderen dampkring op 16 Engelsche mijlen zigtbaar.

De lichttoestel zal *dioptriek* of *lenticulair* zijn, van *de 3de grootte.*

De toren heeft de gedaante eener achthoekige piramide, is 15.6 ellen (mètres) hoog, grijs en staat tegen de wachterswoning, die met de voorzijde naar zee gekeerd is. De lantaarn is *tienhoekig*, de *kap bolvormig* en geschilderd met verticale *helder roode en gele strepen.*

Het geheele gebouw staat 66 ellen (mètres) van den oever der zee en
op 36° 30′ 40″ N. Breedte, en
» 4° 38′ 24″ lengte West van *Greenwich.*

's Gravenhage, den 12den Augustus 1868.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

AANBESTEDING.

Op den 9den September aanstaande, des middags ten 12 ure, zal de Kolonel, Plaatselijke Kommandant der vesting Breda, ten behoeve van de Garnizoens-bakkerij aldaar, op zijn Bureau, alwaar de voorwaarden van heden af ter lezing liggen, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek Aanbesteden het leveren van:

4 Lasten Witte Zeeuwsche Tarwe, wegende minstens 74 Ned. pond.;
4 » Roode of Rhijn-tarwe, » » 77 » »
2 » Pruissische Rogge, » » 72 » »

De Omslagen der Inschrijvingsbiljetten zullen met hetzelfde Merk als de Monsters voorzien, en de Biljetten en Monsters vóór het bepaalde uur op voormeld Bureau bezorgd moeten zijn.

De Kolonel voornoemd,
van Gorkum.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** De Burgemeester der gemeente Mierlo brengt bij deze ter kennis, dat de Wet van den 24sten Junij jl. (*Staatsblad* n°. 75) bevat de verklaring, dat het algemeen nut de Onteigening vordert, ten name van den Staat, van de eigendommen noodig tot den aanleg van den Spoorweg van Boxtel naar Helmond;

dat dien ten gevolge en ter uitvoering van art. 12 der Wet van den

28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125) van en met den 31sten Augustus 1863 tot dat de hierna te melden Commissie hare werkzaamheden zal hebben volbragt, op de Secretarie dezer Gemeente ter inzage van een ieder zullen liggen de volgende stukken, te weten:

a. zakelijke beschrijving van den te maken weg;

b. grondplan;

c. lengteprofil;

d. extracten uit de Registers van het Kadaster, een en ander betreffende het gedeelte van genoemden Spoorweg, 't welk zal gelegen zijn in de Gemeente Mierlo;

dat de Commissie uit Gedeputeerde Staten dezer Provincie, bedoeld bij art. 12 der laatstgenoemde wet, bijgestaan door den eerstaanwezenden Ingenieur der Staatsspoorwegen te Breda, daartoe van wege het Algemeen Bestuur aangewezen, en het hoofd van het Gemeentebestuur, zich op Donderdag den 17den September 1863, des voormiddags ten tien ure, op het Raadhuis dezer Gemeente zal bevinden ten einde de bezwaren aan te hooren, die tegen het voormelde plan zullen worden ingebragt.

De belanghebbenden, die eenige bezwaren tegen het bedoelde plan mogten hebben, worden mitsdien bij deze opgeroepen om die op voormelden dag en uur bij de voorschreven Commissie in te dienen.

Mierlo, den 21sten Augustus 1863.

De Burgemeester voornoemd,
M. N. Panken.

*** De Burgemeester der gemeente Tongelre brengt bij deze ter kennis, dat de Wet van den 24sten Junij jl. (*Staatsblad* n°. 75) bevat de verklaring, dat het algemeen nut de Onteigening vordert, ten name van den Staat, van de eigendommen noodig tot den aanleg van den Spoorweg van Boxtel naar Helmond;

dat dien ten gevolge en ter uitvoering van art. 12 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125) van en met den 31sten Augustus 1863 tot dat de hierna te melden Commissie hare werkzaamheden zal hebben volbragt, op de Secretarie dezer Gemeente ter inzage van een ieder zullen liggen de volgende stukken, te weten:

a. zakelijke beschrijving van den te maken weg;

b. grondplan;

c. lengteprofil;

d. extracten uit de Registers van het Kadaster, een en ander betreffende het gedeelte van genoemden Spoorweg, 't welk zal gelegen zijn in de gemeente Tongelre;

dat de Commissie uit Gedeputeerde Staten dezer Provincie, bedoeld bij art. 10 der laatstgenoemde Wet, bijgestaan door den eerstaanwezenden Ingenieur der Staatsspoorwegen te Breda, daartoe van wege het Algemeen Bestuur aangewezen, en het hoofd van het Gemeentebestuur, zich op Woensdag den 16den September 1863, des voormiddags ten tien ure, op het Raadhuis dezer Gemeente zal bevinden, ten einde de bezwaren aan te hooren, die tegen het voormelde plan zullen worden ingebragt.

De belanghebbenden, die eenige bezwaren tegen het bedoelde plan mogten hebben, worden mitsdien bij deze opgeroepen, om die op voormelden dag en uur bij de voorschreven Commissie in te dienen.

Tongelre, den 21sten Augustus 1863.

De Burgemeester voornoemd,
P. van de Kerkhoff.

[Herplaatsing ter verbetering eener misstelling.]

*** De Burgemeester der gemeente Helmond brengt bij deze ter kennis, dat de Wet van den 24sten Junij jl. (*Staatsblad* n°. 75) bevat de verklaring, dat het algemeen nut de Onteigening vordert, ten name van den Staat, van de eigendommen noodig tot den aanleg van den Spoorweg van Boxtel naar Helmond;

dat dien ten gevolge en ter uitvoering van art. 12 der Wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125) van en met den 31sten Augustus 1863 tot dat de hierna te melden Commissie hare werkzaamheden zal hebben volbragt, op de Secretarie dezer Gemeente ter inzage van een ieder zullen liggen de volgende stukken, te weten:

a. zakelijke beschrijving van den te maken weg;

b. grondplan;

c. lengteprofil;

d. extracten uit de Registers van het Kadaster, een en ander betreffende het gedeelte van genoemden Spoorweg, 't welk zal gelegen zijn in de gemeente Helmond;

dat de Commissie uit Gedeputeerde Staten dezer Provincie, bedoeld bij art. 10 der laatstgenoemde Wet, bijgestaan door den eerstaanwezenden Ingenieur der Staatsspoorwegen te Breda, daartoe van wege het Algemeen Bestuur aangewezen, en het hoofd van het Gemeentebestuur, zich op den 17den September 1863, des namiddags ten zes ure, op het Raadhuis dezer Gemeente zal bevinden ten einde de bezwaren aan te hooren, die tegen het voormelde plan zullen worden ingebragt.

De belanghebbenden, die eenige bezwaren tegen het bedoelde plan mogten hebben, worden mitsdien bij deze opgeroepen om die op voormelden dag en uur bij de voorschreven Commissie in te dienen.

Helmond, den 22sten Augustus 1863.

De Burgemeester voornoemd,
v. d. Dungen.

STAATSSPOORWEG.

KENNISGEVING.

De Burgemeester der gemeente Waardenburg geeft kennis, dat, te beginnen den 1sten September 1863, gedurende dertig dagen ter Secretarie dezer gemeente ter inzage van een ieder worden nedergelegd een ontwerp plan met uitvoerige kaarten en grondteekeningen, benevens uittreksels uit de registers van het kadaster betrekkelijk den aanleg van den Staatsspoorweg van Kuilenburg naar Zalt-Bommel, van dat gedeelte onder deze gemeente te leggen.

Deze kennisgeving geschiedt ter voldoening aan Art. 7 der Wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125), wordende den belanghebbenden tevens herinnerd, dat zij hunne bezwaren, binnen den bovengemelden termijn, vroegtijdig, degene mondeling of schriftelijk aan het Collegie van Burgemeester en Wethouders dezer gemeente moeten opgeven.

Waardenburg, den 25sten Augustus 1863.

De Burgemeester voornoemd,
N. Spelleman.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Veiling te Rotterdam op Woensdag den 9den September 1863,

van ongeveer:

151,200	balen	Java-koffij,	liggende te	Rotterdam;
188,400	"	"	"	Amsterdam;
16,700	"	Padang-koffij	"	"
17,600	"	Java-koffij	"	Middelburg;
26,500	"	"	"	Dordrecht;
12,900	"	"	"	Schiedam;

De Directie geeft de verzekering dat zij vóór de maand Februarij 1864 geene andere Java- en Padang-koffij, dan de bovengemelde hoeveelheid, aan de markt zal brengen, met uitzondering van beschadigde koffij, waarvan de verkoop noodzakelijk zal worden geacht.

De Monsters zullen Vrijdag 14 Augustus e. k. verkrijgbaar zijn.

Amsterdam, 7 Augustus 1863.

Veiling te Rotterdam, *op Donderdag* 17 *September* 1863,

van ongeveer:

7,700	krjangs en kans.	Java-suiker,		liggende aldaar;	
21,000	" "	"	"	"	Amsterdam;
600	" "	"	Macassar-	" "	"
900	" "	"	Java-	" "	Dordrecht;
800	" "	"	"	" "	Schiedam.

Amsterdam, 26 Augustus 1863.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

EXTRACT-VONNIS.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Heerenveen, van den 24sten Augustus 1863, is *Roelof Hendriks Pijlman*, Veehandelaar, vroeger te Oudehaske, thans te Gersloot woonachtig, op eigen verzoek, wegens zwakheid van vermogens, gesteld onder Curatele.

Voor extract conform,
van Beyma thoe Kingma,
Procureur van den Verzoeker.

*** Bij Acte, den 24sten Augustus 1863 voor den Heer Kastelein ter te Sliedrecht verleden, behoorlijk geregistreerd, is door den Heer *Cornelis Adriaanszoon Rijkse*, Grondeigenaar, wonende te Alblasserdam, aan zijn Minderjarigen Zoon *Baris Cornelis Adrianus Rijkse* Handligting verleend tot het uitoefenen van het vak van Scheepsbouw, met al hetgeen daartoe behoort, en het sluiten van huren en alle andere verbindtenissen daartoe betrekkelijk.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

*** Bij onderhandsche Acte, in dato 1 Augustus 1863, behoorlijk geregistreerd, hebben de Heeren *Andreas Hubertus Diederichs* en *Philippe Nicolas Jean van Gulpen*, beiden wonende te Maastricht, eene Vennootschap aangegaan, ten doel hebbende den handel in Wijnen en hetgeen daarmede verbonden is, onder de Firma van *A. H. Diederichs en Ph. van Gulpen*, en zulks voor den tijd van den achtereenvolgende jaren en vijf maanden, te rekenen van 1 Augustus 1863 en eindigende den 31sten December 1873; voorts onder bepaling, dat het beheer en de handteekening tot het uitoefenen der zaken van gemelde Firma aan beide Vennooten opgedragen zijn.

Geschiedende deze bekendmaking volgens Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Donderdag, 27 Augustus 1863.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
Nederl., Werk. Schuld.	$2^1/_2$	$64^7/_{16}$	Pruissen, Leening 1859.	5	—
Dito dito	3	$77^1/_4$	Oostenrijk, Obl. Met.	5	$64^7/_{16}$
Dito dito	4	$100^3/_8$	Dito dito	$2^1/_2$	[illegible]
Amort. Syndicaat .	$3^1/_2$	$94^1/_4$	Dito dito zilveren	5	$66^1/_8$
Handelmaatschappij	$4^1/_2$	$142^7/_8$	Dito dito nationalen.	5	$69^1/_{16}$
Spanje, Obligatien . .	$2^1/_4$	$48^1/_2$	Weener Bank-actien.	—	869
Dito binnenlandsche.	3	52	Dito aandeelen 1854.	4	—
Amort. Schuld. . .	—	—	Dito dito 1860 . .	5	865
Bew. coupons . .	—	$12^1/_2$	Dito dito 1866 . .	—	$149^1/_2$
Portugal, Oblig. 1858.	3	$48^1/_2$	Venezuela, Obligatien	2	$23^1/_2$
Dito 1856/59 . . .	3	$48^1/_2$	Dito	1	$12^7/_{16}$
Dito 1862	3	—	Grenada, Dito . . .	$4^1/_4$	—
Rusland, bij Hope 1798.	5	$102^1/_8$	Dito uitgestelde . .	1	—
Dito 1828/29 . . .	5	$101^1/_2$	Mexico, Obligatien .	3	$37^1/_2$
Dito Stieglitz 5de serie	5	$88^1/_{16}$	Ecuador, Dito . . .	1	$15^7/_8$
Dito dito 6de serie	5	90	Illinois, Dito . . .	7	$66^1/_4$
bij Hope 1840 . . .	4	77	Oostenrijk, Dito 1824/25	5	$68^7/_{16}$
Dito 1860	$4^1/_2$	$91^1/_4$	Rusland	5	87
Spoorweg aandeelen.	—	$197^1/_4$	Dito 1862	5	$89^{15}/_{16}$

Londen, Consols. . . .	—	Antwerpen, 4 $^1/_2$ pct. Belgie	[illegible]
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.	[illegible]
Parijs, Fr. rente . . .	—	5 pct. Metalliek . . .	$67^1/_4$
Spanje	—	5 " Nationalen . .	$72^1/_8$
Weenen, Metalliek . . .	—	3 " Binnenl. Spanje.	51
Dito nationalen . . .	—	2 " Spanje . . .	$47^1/_4$
Wissel Londen. . . .	—	Credit Mobilier . . .	—

PRIJZEN DER COUPONS.

Metalliek	*f*	25.45	Hamburg Russen . . .	*f*	—
Dito Nationale	"	26.10	Russen in Z. R. . . .	"	[illegible]
Dito in Eng. pst. L.	"	11.80	Poolsche in Z. R. . .	"	—
3 % Eng. Russ. per L.	"	—	Poolsche Florijnen . .	"	—
Fransche	"	$55^1/_2$	Napelsche	"	—
Belgische	"	$55^3/_4$	Spaansche francs . . .	"	—
Pruissische	"	$34^1/_2$	Amerikaansche dollars.	"	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.